

සිංහල සාහිත්‍ය සංග්‍රහය

11 ශ්‍රේණිය

08 පාඨම : අඟුල්වල් දවනය

වාර විභාගවලට අපේක්ෂිත
අවස්ථා සම්බන්ධය
ලිඟල් බසින් ලිවීම
විවාර ප්‍රශ්න සඳහා ආදර්ශ පිළිතුරු

විද්‍යාලයීය ආචාර්ය

ලහිරු දර්ශාකුමාර

0717042377 | 0779970906

08 පාඩම : අගුල්මල් දමනය : අවස්ථා සම්බන්ධය

01) “දවස් ගිය සෙ සුව දැ?”

.....

02) “ඊ මාගේ මගුල් අව් දිලිණ.”

.....

03) “මහරජ, නො බව. මාගේ ගෙහි කුමරෙක් උපත.”

.....

04) “එක සොරකු බැවින් කුමි කෙරෙයි ? පිළිදගුව උනු යැ ”

.....

05) “ආචාර්යයා අමුව හා සසඟ ඇත්තෙ යැ යි බිඳැ-පියමිහ.”

.....

06) “මෙහි ඇසෙන දැයෙක් ඇති.”

.....

07) “යටත්ති, මපුතු මා කෙරෙහි නො බිඳැ-පියටියාව.”

.....

08) “අප නො හඳුනා නම් තෙපි මැ පිරික්සා බලව”

.....

09) “එ සෙ වන්නා හා මට ලාභ පිරිනෙයි.”

.....

10) “ශිල්පයට උපචාර නොකරන්නා එල නො දෙයි, පුතැ ”

.....

11) “මහරජ, තාගෙ රට අඩිගුලිමාල නම් සොරෙක් වී යැ ”

.....

12) “දැන් රජ ඔහු ගන්නට යෙයි. කුමක් කට යුත්තෙ යැ ? ”

.....

13) “සොඳුර, මමී යන්නට නො නිස්සෙමි.”

.....

14) “මමී මැ මපුතු ගෙන වමී.”

.....

15) “මහණ, එ මඟට නො යා”

.....

16) “යමක්නු පළමු දිටිමී ද, ඔහු මරා ගණන් සපුරමි.”

.....

17) "මෙ මහණ චිකලා වැ මා අභිභවමින් මෙන් වියි."

.....

18) "මම පූර්වයෙහි දිවෙන ඇතුන් ලුහුබැඳ ගනිමි මැ යැ."

.....

19) "මම සිටියෙමි. තො ද සිටි."

.....

20) "තො කියෙ සිටියෙහි ? මම කියෙ නො සිටියෙමි ?"

.....

21) "මෙ මහාමායා දෙවිය පුතු සිද්ධත් මහණරජු ගෙ ගර්ජනා යැ."

.....

22) "ඉදින් මට පරාජය වී නම්, සල්ලු වැ පලායෙමි."

.....

23) "කිම, මහරජ, තට බිම්සර මහරජ කුපිත වියැ නො ?"

.....

24) "වහන්සේ මට දැනැවි රජ කෙනෙක් ඇත්තානු නො වෙති."

.....

25) "වහන්සේ, ඇප් උන් වඳමිහ. දුටු කලා හුනස්නෙන් නැඟෙමිහ."

.....

26) "ච දුසිල් පට්ටි හට මෙ බඳු සීලසංයමයෙක් කොහි වෙ දැ ?"

.....

27) "රජු ගත, ඇපි පලා ආවාමො දිවි ලදුමිහ."

.....

28) "මහරජ තුන් සිවුරු සපිරැ ඇති."

.....

29) "ඇපි යමිහ, බොහො කාර්යය ඇත්තමිහ."

.....

30) "සැවැත් නුවරැ කෙනෙසි අහර සිගනුයෙමි මුඩගර්හ මාගමක දිටිමි."

.....

31) "මා විසින් බොහො සත්තු දැනැ මරන ලදහ."

.....

32) "බ්‍රාහ්මණය, අධිවාසනා කරා, බ්‍රාහ්මණය, අධිවාසනා කරා."

.....

08 පාඩම : අඟුල්මල් දමනය : අවබෝධය පුශ්න

• පහත ගද්‍ය පාඨ කියවා අසා ඇති පුශ්නවලට කෙටි පිළිතුරු සපයන්න.

(i) “ඔහු වියපත් කල්හි මව්පියෝ ශිල්ප උගන්වන තක්සලා නුවර නගා යවූහ. හෙ ධර්මාන්තවාසික වැ ශිල්ප උගන්ති. වත්සපහැ, කී කී දැයක් වතා සපයයි, මහ වඩන නියායෙන් හැසිරෙයි. පෙම් වඩන නියායෙන් බෙණෙයි. සෙසු දරුවෝ පිටත් වූහ.”

අ) මෙහි සඳහන් මව්පියන් නම් කරන්න.

ආ) අංකිත පදවල අර්ථ පැහැදිලි කරන්න.

(ii) “පෙරවරු සුගත් මහ පහුල් හැඳූ පෙරෙවැ නුවර වැදූ වළඳා වෙහෙර ගොස් ඔව්හට සංග්‍රහ කටැටි වැ දෙව්රම්න් නික්මැ අධන් මග පිළිපත්තු.”

අ) මෙහි සඳහන් පරිදි බුදු රජාණන් වහන්සේ දෙව්රම් විහාරයෙන් පිටත් වීමට පෙර සිදු කළ කටයුතු දෙකක් සඳහන් කරන්න.

ආ) අංකිත පදවල අර්ථ පැහැදිලි කරන්න.

(iii) “මහණ, චි මගට නො යා. චි මඟැ අඟුල්මල් නම් සොරෙකැ, දරුණැ, ලෙහෙ මුඬු අත් ඇත්තෙ යැ, සතුන් කෙරෙහි කුළුණු හැත්තෙ යැ, ගම් නොගම් කෙළෙ, නියම් ගම් නොනියම්ගම් කෙළෙ, දනවු නොදනවු කෙළෙ, මිනිසුන් මර මරා ඇඟිලි විදූ මාලා කොටැ ධරයි.”

අ) මේ ආකාරයෙන් බුදුරජුන්ට අහතුරු ඇඟවූ පුද්ගලයන් වර්ග දෙකක් නම් කරන්න.

ආ) අංකිත පදවල අර්ථ පැහැදිලි කරන්න.

(iv) “සොර ක්ලාන්ත වී යැ. මියෙහි කෙළ සිඳි ගියෙ. ශරීරයෙන් ස්වේද බස්සි. චි කලැ අඟුල්මල් සොර විස්මිත වැ ‘මම් පූර්වයෙහි දිවෙන ඇතුන් ලුහුබැඳ ගනිම් මැ යැ. අසුන් ලුහුබැඳ ගනිම් මැ යැ. රථ ලුහුබැඳ ගනිම් මැ යැ.”

අ) මේ ආකාරයෙන් අඟුල්මල් සොරුන්ගේ මව්පියට හේතු වූ කරුණා කුමක් ද ?

ආ) අංකිත පදවල අර්ථ පැහැදිලි කරන්න.

(v) “චි විගස ගිහි වෙස් අතුරුධන් වී යැ. මහණ වෙස් පහළ වී යැ. සෘද්ධිමය පා සිවුරු ශරීරයෙහි පුතිමුක්ත වී යැ. හෙ මැ ඕ හට පැවිසි වී යැ. හෙ මැ උපසපන්කම් වී යැ. චිහිතික්ෂුණාවයෙන් උපසපන්නානට සඟුන්ගෙ උපසපන්කම් ඇත්තෙ නො වෙයි.”

අ) මෙහි සඳහන් තැනැත්තාට සෘද්ධිමය පා සිවුරු ලැබුණේ පෙර ආත්මයක කරන ලද කුමන ක්‍රියාවක් නිසා ද ?

ආ) අංකිත පදවල අර්ථ පැහැදිලි කරන්න.

(vi) "ඒ කල්හි රජ මහ ජනාගෙ ගිහිරියෙන් 'මා මැ ගිය මැනවැ. ඉදින් සොර හට පරාජය වී නම්, ලුහු බැඳූ ගන්නි. ඉදින් මට පරාජය වී නම්, සල්ලු වැ පලායෙමි' පන්සියයක් අසුන් සදා ගෙනැ සිවුරඟ සෙනඟ ගෙනැ සැවැත් නුවරින් නික්මැ සොරු කෙරෙ බිරි සිතින් නොයාටි වූයෙ ද ගරහනු බියෙන් යනුයෙ..."

(අ) මෙසේ සිතූ රජතුමාගේ නම සහ ඉන්පසු ඔහු ගමන් කළ ස්ථානයෙහි නම ලියන්න.

(ආ) ඉරි ඇඳි පදවලට අර්ථ සපයන්න.

(vii) "මහ තෙරුනු සරළවක් හඹු දු කෙණෙස්සක් බත දු නො ලැබෙති. අහරින් ක්ලාන්ත වෙති. අහර නො ලබන්නාහු 'නුවර නම් සර්වසාධාරණ යැ' යි නුවරට වදිති. යම් දොරකින් වන්නු ද, එහි මිනිස්සු 'අඟුල්මල් අය' යි කළ දහස් බිඳිමින් පලත්. "

(අ) අඟුල්මල් තෙරුන් පළමුවෙන් ම පිඬු සිඟාවැඩියේ කොති ද ?

(ආ) ඉරි ඇඳි පදවලට අර්ථ සපයන්න.

(viii) "'වහන්සෙ, සැවැත් නුවරැ කෙණෙසි අහර සිගනුයෙමි මුඩගර්හ මාගමක දිටිමි. ඇය විඳනා දුක් මට නුරුස්සී' කීහ. 'එසෙ බැවින් තො ඇය කරා ගොස් 'මා උපන් තැන් පටන් ගෙනැ දැනැ සතක්හු දිවි නො ගැලවී නම් එ සසින් තිට දු ගබට දු සෙත් වෙවයි' සස් කරා' යි වදාළො. "

අ) මෙයින් පසු අඟුල්මල් තෙරුන් බුදු රදුන්ට පවසා සිටියේ කුමක් ද ?

ආ) අංකිත පදවල අර්ථ පැහැදිලි කරන්න.

(ix) "මරණ බියෙන් වලඪනා පරිදි දු, අත් පා සපන පරිදි දු, ආපාතයට වියි. ඔහු විපිළිසර ඇති වැ හුන් තැනින් නැඟී යෙහි. එයින් බුදුහු ඔවුනට එ ජාතය අබ්බොහාරික කොටැ 'එ සෙ වන්නා හා මෙ විදුර්ගතා වඩා රාත් බවී ගන්නි' යි පැවිථි වූ තැන් මුල් කොටැ ආර්යජාතීන් සත්‍යක්‍රියා කැරැවුහු."

අ) මෙහි සඳහන් තැනැත්තා හට සිහිපත් වූයේ කවර සිදුවීමක් ද ?

ආ) අංකිත පදවල අර්ථ පැහැදිලි කරන්න.

(x) "මහතෙරුන් කෙණෙසි අහර සිගන්නට නුවර වන් කල්හි කපුටු බලු ආදීන් නෙරනා සඳහා වටා හීසනක් පමණ තන්හි යම් කවර දිශාභාගයෙකින් දමා-ලූ දුඬු පහණ හකුරු අවුත් මහතෙරුන් මැ වෙර හෙයි. ඔහු මහසම් සිඳි ඇට දක්වා බුන් ඉසින් ලෙ වගුරුවමින් බුන් පා ඇති වැ හිණැ."

(අ) බුදුන් වහන්සේ ප්‍රකාශ කළ ලෙස අඟුල්මල් තෙරුන් මෙවැනි අත්දැකීමකට මුහුණ දුන්නේ කුමන හේතුවක් නිසාද ?

(ආ) ඉරි ඇඳි පදවලට අර්ථ සපයන්න.

08 පාඩම : අගුල්මල් දමනය : විවාර ප්‍රශ්න සඳහා ආදර්ශ පිළිතුරු

විවාර ප්‍රශ්න අංක 01

අහිංසක දරුණු මිනීමරුවෙකු වූයේ කවර හේතු නිසා දැ යි නිදසුන් තුනක් වත් දෙමින් පැහැදිලි කරන්න.

පොළොන්නරු සාහිත්‍ය අවධියේ දී ගුරුළුගොමි පඬිවරයා විසින් බුදුරජාණන් වහන්සේගේ 'පුරිස දම්ම සාරටී' නම් බුදු ගුණය පාදක කොට ගනිමින් රචනා කරන ලද 'අමාවතූර' නම් කෘතියෙහි දැක්වෙන 'අගුල්මල් දමනා' නම් පරිච්ඡේදයෙහි විස්තර කෙරෙන්නේ බුදු රජුන් අංගුලිමාල නම් දරුණු සොරා ව දමනය කළ ආකාරයයි.

කොසොල් රජුගේ හර්ග නම් පුරෝහිත බමුණාට දාව මන්තෘණී නම් බැමිණියාට පුතකු උපදින්නේ සොරුන් උපදින නැකතකිනි. පසු ව 'අංගුලිමාල' නමින් ප්‍රසිද්ධ වූයේ 'අහිංසක' යයි නම් ලද මේ දරුවා ය. සොර නැකතකින් උපන් මෙම දරුවාට රජුගේ අවසරය ඇතිව හදා වඩා ගැනීමට තීරණය කරයි. මතු අනාගතයේ දී දරුවා සොරකු වන බව දැන දැනත් ඔහුව අත් නො හැර දරුවා ව ශිල්පය ඉගෙනුම සඳහා දිසාපාමොක් ආචාරීන් වෙත යවන්නේ ද ඇතැම් විට ශිල්පය උගෙන සොරකමින් වැළකෙනැයි සිතා විය හැකි ය.

"ඔහු වියපත් කල්හි මව්පියෝ ශිල්ප උගන්නට තක්සලා නුවර නගා යවූහ. හෙ ධර්මාන්තෙවාසික වැ ශිල්ප උගන්වී. වත්සපනැ, කී කී දැයක් වහා සපයයි, මහ වඩන නියායෙන් හැසිරෙයි, පෙම් වඩන නියායෙන් බෙණෙයි. සෙසු දරුවෝ පිටත් වූහ."

අහිංසක මානවකයා නොබෝ කලකින් ම දිසාපාමොක් ආචාරීන්ගේ සිත දිනාගත් දක්ෂතම ශිෂ්‍යයා බවට පත් විය. ඔහුගේ දැනුම, හැසිරීම හා ක්‍රියා කලාපය ගුරුවරයාගේ දැඩි සෙනෙහස ඔහු වෙත ලැබීමට හේතුවක් විය. මෙම නිසා ම අහිංසක අනෙකුත් ශිෂ්‍යයන්ගේ දැඩි ඊර්ෂ්‍යාවට හේතු විය. අහිංසක මෙන් වීමට උත්සාහ නො කොට ඔවුහු අහිංසක හට බොරු චෝදනා නගා ගුරුවරයාගේ සිතෙහි අහිංසක කෙරෙහි පැවති දැඩි සෙනෙහස දැඩි වෛරයකට පෙරළීමට කටයුතු කළහ.

"කුමක් කරමින් ?' යි 'ආචාර්යයා අඹුව හා සසඟ ඇත්තෙ යැ යි බිඳූ පියම්හ.' යි බැණූ ගෙනැ තුන් රැසක් වැ පළමු ඇතැම් කෙනෙක් ආචාර්යයා කරා චළඛැ වැඳූ සිටියාහ."

අහිංසක චෝදනා ලබන්නේ ධරපතළ කරුණක් සම්බන්ධයෙනි. එනම් ආචාර්යවරයාගේ බිරිඳ සමඟ හෙතෙම අයථා සම්බන්ධයක් ඇතැයි කියා ය. එහි දී දිසාපාමොක් ආචාර්යවරයා පවා හැසිරෙන්නේ අවිචාරවත් බවින් යුතු ව ය. කරුණු හරිහැටි නො විමසා අහිංසක ව මැරීමට හෙතෙම අදහස් කළේ ය. මෙම චාතෘවරණය ද අහිංසක, දරුණු මිනීමරුවකු වීමට දැඩිව බලපෑවේ ය.

"ආචාර්ය ඔවුන් තමා සනා ඇති වැ බණන සෙ දැකැ ඇය හා ඔහු සසඟ ඇති සෙ යැ යි බිඳී ඔහු මරම් සිතී."

ගුරුවරයාගේ වැරදි පෙලඹවීම මත අහිංසක යොමු වන්නේ නොමඟට ය. ගුරුවරයාට අවැසි වන්නේ අහිංසක ලවා මනුෂ්‍ය ඝාතන සිදුකරවීමට සලස්වා එයින් අහිංසකගේ ජීවිතය ද කාගේ හෝ අතින් විනාශ වීමට කටයුතු යෙදීමට ය. තමා මේ සිදුකිරීමට යන්නේ නො කටයුතු දෙයක් බව අවබෝධ කර දීමට අහිංසක හට කිසිවකුත් සිටියේ නැත.

"ශිල්පයට උපචාර නොකරන්නා එල නො දෙයි පුතැ' යි කියැ. හෙ පඤ්චායුධ ගෙනැ ආචාර්යයා වැඳූ අටවියට වැඳූ අටවියට වදනා තන්හිදු අටවි මධ්‍යයෙහිදු අටවියෙන් නික්මෙන තන්හිදු සිරු මිනිසුන් මරයි. පිළි ඇ කිසි අයිතිසක් නො ගන්වී."

අහිංසක මේ සඳහා මුල දී අකමැති වුවත් ගුරුවරයාගේ සාවද්‍ය අර්ථ දැක්වීම මත හෙතෙම ගුරුවරයාගේ අණ කඩ කිරීමට නො හැකිව ගුරුවරයා කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් යුතුව මිනිසුන් මැරීමට පටන් ගත්තේ ය. සිදු වූයේ අහිංසක මිය යාම වෙනුවට දහස් ගණන් මනුෂ්‍ය ජීවිත සංහාරයකි. උතුරු කොසොල් රට ජනයාගේ එදිනෙදා ජන ජීවිතය පවා අවුල් වියවුල් කර රජුගේ සිට සැම දෙනා දක්වා මහත් හිතියකට පත් කරවූ දරුණු ගණයේ මිනීමරුවකු බිහිවීම ය.

"කල් යත් යත් ගණනුදු නො දන. එකෙකි ඇඟිලි කපා ගෙනැ තබයි. තුඩු තුඩු තැනැ ඇඟලි නස්සී. එ නස්නා සෙ දැකැ ඇඟිලි විදූ මාලා කොටැ බැරී යැ. එයින් හෙ 'අංගුලිමාල' නම් යැ."

බොරු චෝදනා, අස්ථාන සැකය, අවිචාරවත් බව, පුද්ගල ඊර්ෂ්‍යාව, නොමනා පෙළඹවීම් ආදී කරුණු හේතුවෙන් අහිංසක නම් දරුවා ඉතා දරුණු මිනීමරුවකුගේ තත්ත්වයට පත්වීමට සිදු වූ බව මෙයින් අපට පෙන්වා දිය හැකි ය.

විවාර ප්‍රශ්න අංක 02

අමාවතූරේ භාවිත භාෂා ශෛලිය නියමිත පාඩම් කොටස ඇසුරින් නිදසුන් සහිතව විමසන්න.

ගුරුළුගොමින් විසින් විරචිත අමාවතූර නම් පුරාතන සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථය පොළොන්නරු යුගයට අයත් වූවකි. බුදුරජුන්ගේ පුරිසදම්මසාරටී යන බුදු ගුණය තේමා කරගත් මෙම කෘතියේ 'අගුල්මල් දමනා' පරිච්ඡේදයෙන් දැක්වෙන්නේ බුදුන් වහන්සේ අති දරුණු වූ අංගුලිමාල සොරා ව දමනය කළ ආකාරයයි.

මෙම පරිච්ඡේදය සඳහා ගුරුළුගොමින් පාදක කොට ගෙන ඇත්තේ මජ්ඣිම නිකායේ එන අංගුලිමාල සූත්‍රයත්, අංගුලිමාල සූත්‍ර පාලි අටුවා කතාවත් (පපඤ්ච සූදනී අට්ඨකතා) යන පාලි මූලාශ්‍රයන් ය. එහෙත්, 'නොවියත් හුදි ජනන් සඳහා සිය බසින් මා විසින් සැබෙවින් දක්වනු ලැබේ.' යනුවෙන් අමාවතූර ග්‍රන්ථය ආරම්භයේ කරන සඳහනින් කතුවරයාගේ අරමුණ වී ඇත්තේ පාලි සංස්කෘත පිළිබඳ මහා දැන උගත්කමක් නො තිබුණු සාමාන්‍ය ජනතාව සඳහා බුදුගුණ විස්තර කොට කීම බව අපට පැහැදිලි ය. එබැවින් ගුරුළුගොමින් තම කෘතිය රචනා කිරීම සඳහා භාවිත කොට ඇත්තේ එවකට පොළොන්නරු යුගයේ පැවති සංස්කෘත මිශ්‍රිත කර්ණ කඬෝර භාෂා ශෛලිය වෙනුවට අනුරාධපුර යුගයේ භාවිත පාලි බස් වහරට අනුගත වූ බස් වහරකි. කෙටි වාක්‍ය යෙදීම මගින් සංක්ෂිප්තභාවය ද සජීවී ගුණය ද රැක ගැනීමට ද කතුවරයා කටයුතු කර ඇත.

“සොර ක්ලාන්ත වියැ. මියෙහි කෙළ සිඳි ගියෙ. ශරීරයෙන් ස්වේද බස්සි.”

“සොර දු ව සමාහි දුබ්භොජනයෙනුදු, දුබ්බසෙය්‍යයෙනුදු උකටලි වී.”

“කිම මහරජ, තට බිම්සර රජ කුපිත වියැ හො ? විසාලා මහනුවර වැසි ලිවිප්ඵ රජනු කුපිත වුහ හො ? සෙසු ප්‍රතිපක්‍ෂ රජ කෙනෙක් කුපිත වුහ හො ? යි වදාළ හැ.”

නූතනයේ යෙදෙන ප්‍රශ්නාර්ථයේ ‘ද’ නිපාතය වෙනුවට මෙම භාෂා ඊතියේ යෙදෙනුයේ ‘හො’ නිපාතයයි. එමෙන් ම පුරාණ සිංහලයෙහි පැවති ඇ’ කාරය ද, පදාන්ත හල් කිරීම් ද ඇතැම් වදන්වල මහප්‍රාණ යෙදීම ද ගුරුළුගෝමීන්ගේ ලේඛන ශෛලියෙහි නිබඳ ව ම දැකිය හැකි ය.

“ඇඟිලි විදුර මාලා කොටුරු ධැරියැ.”

“පලා යා හො හෙන්නානු පිටි පෑ සිටුහි.”

“වහන්සෙ, ඇප් උන් වඳුම්හ.”

“එ දුසිල් පව්වි හට මෙබඳු සිලසංයමයෙක් කොහි වෙදැ.”

බුදු සිරිත වර්ණනාවට හසුකර ගැනීමේ දී ගුරුළුගෝමීනු අනවශ්‍ය පරිදි උපමා අලංකරණ ආදිය යොදා ගැනීම සිදු නො කරති. එහෙත් අවශ්‍ය ම තැන්හි පමණක් යෙදුණු උපමා කිහිපයක් දැකිය හැකි ය.

“එ සස්තෙපුල් හා සමඟ ඩබරායෙන් ගුළු දියක් සෙයින් දරු නික්මිණි.”

“මහපොළොව නැඟී නැඟී බස්නා රළු සෙයින් ඔහු ඇරැ බහ බහා සිටිවයි.”

ගුරුළුගෝමීන්ගේ භාෂා ශෛලියෙහි දැකිය හැකි තවත් විශේෂ ලක්‍ෂණයක් නම් ප්‍රසාද ගුණය රැක ගනිමින් සරල ව සුඛාවබෝධයෙන් යුක්ත ව සිදුකරන විස්තර දැක්වීමයි. අංගුලිමාල නම් දරුණු සොරාගේ ස්වභාවය කීප තැනක ම සංක්ෂිප්ත වැඩි මඟින් ඉදිරිපත් කොට තිබීම ඊට කදිම නිදසුනකි. එය ශ්‍රවණය කරන සැදැහැනියන් හට අංගුලිමාලයේ දරුණු බව, හයංකර බව මැවී පෙනෙන්නක් බඳු ය.

“මහණ, එ මගට නො යා. එ මගැ අගුල්මල් නම් සොරෙකැ, දරුණු, ලෙහෙමුඩු අත් ඇත්තෙ යැ, සතුන් කෙරෙහි කුළුණු නැත්තෙ යැ, ගම් නොගම් කෙළෙ, නියම් ගම් නොනියම්ගම් කෙළෙ, දනවී නොදනවී කෙළෙ, මිනිසුන් මර මරා ඇඟිලි විදුර මාලා කොටුරු ධරයි.”

එසේ ම ඇතැම් තැනෙක අවස්ථා නිරූපණය කොට ඇත්තේ ශ්‍රාවකයන්ගේ මුවගට සිහනා නැගෙන පරිද්දෙන් ය. දෙව්රම් වෙහෙරේ දී අංගුලිමාල තෙරුන් දැක කොසොල් රජුගේ සිව් රඟ සේනා රජුන් ද හැර දමා පලා ගිය අවස්ථාව ද, සැවැත් නුවර වැසියන් පිඩුසිඟා වැඩි අගුල්මල් තෙරුන් දැක බියපත් ව තම කළුගෙඩි පවා බිඳිමින් පලා ගිය අවස්ථාව ද මීට කදිම නිදසුන් ය. එම අවස්ථා නාටකානුසාරයෙන් ශ්‍රාවක මහසෙහි මැවී පෙනෙන ආකාරයෙන් සජීවී බවින් යුතු ව ඉදිරිපත් කිරීමට කතුවරයා සමත් ව ඇත.

“තුබු මහජනයා බිය පැත්වැ කඩු පලඟ දමා-පියා වී වී දසායෙහි හී පලා නුවර වැදෑ දොර පියා-ලා අඟුළු ගෙනැ අටල්ලට නැඟී බලමින් සිටියානු ‘අගුල්මල් සොර ‘රජ මා කරා ව’ යනු දැනැ පළමු අවුදු දෙව්රම්හි හුන්නේ යැ. රජු ගත, ඇපි පලා අවාමො දිවි ලදුම් හ’ යි කීනු”

ශ්‍රාවකයාගේ කුතුහලය වැඩි දියුණු වන පරිදි තම කතා වස්තුව ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා ගුරුළුගෝමීන් ඇතැම් තැනක භාවිතයට ගනු ලැබ ඇත්තේ ප්‍රශ්නෝත්තර ක්‍රම වේදයකි. කිසියම් අවස්ථාවක්, කරුණක් පිළිබඳව ශ්‍රාවක සිතෙහි කුතුහලයක් නැගෙන හැටි විමසා ම, “කිසෙ යැ යත්”, “කුමක් සිතා ගියෙ යත්”, “කිම හො” ආදී වශයෙන් තවදුරටත් සිදු කරන ලබන පැහැදිලි කිරීම් මෙහි දී දැකිය හැකි ය.

ආබක්‍ෂක රටාව පවා සරල ඊතියකට අනුව යෙදෙනු ද දැකිය හැකි ය. ඇතැම් තැන් කතා ව්‍යාකරයට පවා සමීප ය. “වදාළො” “වැඩියො”, “කොයි හුන්නෙහි ? කොයට ගියෙහි ?”, “නො දැක ගෙට ගියා”, “ප්‍රසව කළා”, “සෙත් වී”, “පතානට ද වෙ” ආදිය විබඳු තැන් කිහිපයකි. තව ද ඇතැම් සංවාද නූතන බස් වහරට ද බොහෝ සෙයින් සමීප ය. එම කියමන් කෙටි ය, සරල ය. මේ විබඳු තැන් කිහිපයකි.

“තොප පිය කවර ? මව් කවර ?”

“ආශ්වයරිය යැ! වහන්සෙ, අත්තුත යැ! වහන්සෙ,”

“ඇපි යම්හ, බොහො කාර්යය ඇත්තම්හ.”

“වහන්සෙ, දුගිම්. බොහො දරු බිලිඳුන් ඇත්තෙම්. මට දිවි දෙව.”

ඒකාකාර දේශනා විලාසයෙන් මිඳෙනු වස් ශබ්ද රසය දැනවීමට ගත් උත්සාහයන් කිහිපයක් ම මෙහි දී අපට දැකිය හැකි ය.

“ඇය හා ඔහු සසඟ ඇති සෙ යැ යි බිඳී ඔහු මරම් සිහි.”

“...වැදෑ ඇවිදෑ නො දැක ගෙට ගියා.”

“ගම් නොගම් කෙළෙ, නියම් ගම් නොනියම් ගම් කෙළෙ, දනවී නොදනවී කෙළෙ....”

මේ අයුරින් බලන කල ප්‍රසාද ගුණයෙන් පරිපූර්ණ චිත්ත රූප ජනනය වන සරල, ප්‍රාණවත් බස් වහරක් නැතහොත් භාෂා ශෛලියක් අනුගමන කරමින් බුද්ධ චරිතය ශ්‍රාවකයා හමුවට ගෙන ඒමට ගුරුගෝමී පඬිවරයා දරා ඇති උත්සාහය ප්‍රශස්ත මට්ටමක පවතින බව ඉහත උදාහරණ අනුසාරයෙන් අපට ප්‍රකාශ කළ හැකි ය.

විචාර ප්‍රශ්න අංක 03

අපරාධකරුවන්ගේ ක්‍රියාකාරීත්වය ජන ජීවිතය අඩාළ කරන ආකාරය අංශුලිමාල දමනය ඇසුරින් සාකච්ඡා කරන්න.

පොළොන්නරු සාහිත්‍ය යුගයේ දී ගුරුවැන්නේ පඬුවරයා විසින් බුදුරජාණන් වහන්සේගේ 'පුරිස දම්ම සාරපී' නම් උතුම් බුදු ගුණය පාදක කොට ගනිමින් රචිත 'අමාවතූර' නම් කෘතියෙහි දැක්වෙන 'අගුල්මල් දමනා' නම් පරිච්ඡේදයෙන් බුදු රජුන් අංශුලිමාල නම් දරුණු සොරා ව දමනය කළ ආකාරය විස්තර කෙරේ.

දිසාපාමොක් ඇදුරන්ගේ වැරදි පෙලඹවීම මත නො මඟ ගිය අහිංසක නම් මානවකයා අවසානයේ දී පෙරලෙන්නේ ලේ පිපාසිත දරුණු තත්ත්වයකට ය. මිනිසුන් දහසක් මැරීම තම ගුරුවරයාට හා උගත් ශිල්පයට කරනු ලබන උපචාරයක් යැයි සිතා වනාන්තරය, මිනිසුන් මැරීමේ අඩවියක් කර ගත් හෙතෙම පංචායුධත් සමඟ වනාන්තරය වෙත ගමන් කළේ ය.

"හේ පඤ්චායුධ ගෙනෑ ආචාර්යයා වැදෑ අටවියට වදනා තන්හිදු අටවී මධ්‍යයෙහිදු අටවියෙන් නික්මෙන තන්හිදු සිරු මිනිසුන් මරයි. පිළි ඇ කිසි අයිතියක් නොගන්නි."

ඉහත උදාහරණය කියා පාන්නේ අංශුලිමාල නම් අපරාධකරු සැලසුම්සහගතව මිනිසුන් මැරීම සිදු කළ ආකාරය යි. වනාන්තරය වනාහි ගැමි ජනතාවගේ ප්‍රධාන යැපුම් මධ්‍යස්ථානයකි. ගැමි ජනයා තමන්ගේ නොයෙකුත් අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමට වනාන්තරය වෙත ගමන් කරති. ආහාර, දර, ඖෂධ ආදී මූලික දෑ සැපිරුණේ මහා වනාන්තරයෙනි. අංශුලිමාල එම ප්‍රධානතම ස්ථානය ආක්‍රමණය කිරීමෙන් සිදුවූයේ එමඟින් යැපුණු සාමාන්‍ය ජනතාවගේ ජීවිතය සහමුලින් ම අවුල් වියවුල් තත්ත්වයට පත් වීම ය.

"හෙ හැම අරණ්‍යයෙහි හසර හැති කෙළෙ. දර පලා සඳහා වල් යන්නානු හැති. රැ ගමට වැදෑ පයින් පැහැරැ දොර ගලවා පියා එහි නොතුවන් මරා පියා එකෙකැ යි, දෙකෙකැ යි ගණෑ ගෙන යෙයි."

කතුවරයා සඳහන් කරන්නේ අංශුලිමාලගේ ක්‍රියාකාරීත්වයට මුහුණ දීමට අපොහොසත් ව, මරණ බියට පත් ගැමි ජනයා වනාන්තරය වෙත යාම සහමුලින් ම නවතා දැමූ බව ය. වනාන්තරය මිනිසුන්ගෙන් තොර වූ විට, අංශුලිමාල තම ඊළඟ මෙහෙයුම ආරම්භ කළේ ගැමි ජනයාගේ වාසස්ථාන වන ගම්වලින් ය. අංශුලිමාල රාත්‍රී කාලයේ දී ගමට පැන, දොරවල් ගලවා රාත්‍රී නින්දේ පස වූ ගැමි ජනයා මරා, තම මෙහෙයුම තව තවත් ඉදිරියට ගෙන ගියේ ය.

"ඒ කල්හි ගම්වැස්සෝ ගම් පියා ගොස් නියම්ගම් වන්නා. නියම්ගම් වැස්සෝ ගොස්නුවර වන්නු. තුන් යෝජතක් තන්හි මිනිස්සු ගෙ පියා දරුවන් අතැ ගෙනෑ ගොස් සැවැත් නුවර වටා කඳවුරු බැඳෑ...."

අංශුලිමාල ගම්මාන වෙත කඩා වැදුණු අවස්ථාවෙහි, ගම්වැසියෝ තම ජීවිතාරක්ෂාව පිණිස ගම් අතහැර අර්ධ නාගරික ගම්මාන වෙතට ගියහ. අනාර්ථතාවයට පත් සංක්‍රමණිකයන් විශාල පිරිසක් නියම් ගම් තුළට වැදුණු විට එම ගම්මානවල ද සාමාන්‍ය ජන ජීවිතයට බාධා එල්ල වන බව අමුතුවෙන් කිව මනා නො වේ. අංශුලිමාලයා ඒ වෙත ද කඩා පතින්නට වූ කල එහි වැසියෝ අර්ධ නාගරික ගම්මාන ද අත්හැර දමා ගොස් එකල කොසොල් රට අගනගරය වූ සැවැත් නුවරට යෑමට තීරණය කිරීමෙන් ද සිදුවූයේ අසරණ ජනයාගේ ජීවිත අවුලෙහුත් අවුලට පත්වීම ය. රාජ්‍යාංගණයෙහි රැස් වූ මහා ජනයා වෙත දා ඔවුන් ගෙවන සුපුරුදු නිදහස් ජීවිතය යළි ඔවුන් හට ලබා දෙන මෙන් ඉල්ලමින් තමන්ට සිදු ව ඇති මහත් ව්‍යසනය කොසොල් රජු හට පවසමින් හැඬූන, වැලපුණහ.

අංශුලිමාල නම් දරුණු මිනීමරුවා බුදුරජුන්ගේ බලයෙන් තම දරුණු ක්‍රියා කලාපය අත්හැර දමනය වී බුදුන් කෙරෙහි පෑවිදි ව යහමඟට පිය නැඟුවත් ඔහුගේ පෙර පැවැති අපරාධකාර ස්වරූපය මිනිසුන් තුළ එසේ ම පැවති බැවි, අංශුලිමාල තෙරුන් පිඬුසිඟා වැඩීම සඳහා කුලගම්වලට සහ නුවරට වැඩිය කල අත්විඳින්නට සිදු වන කටුක අත්දැකීම්වලින් ප්‍රත්‍යක්ෂ වේ.

"මහ තෙරුනු කුලගම් සිඟන්නට ගිය කලෑ මිනිස්සු ඔවුන් දැකෑ වෙවුලත් මැ යැ. පලත් මැ යැ. දොරපියා ලත් මැ යැ. ඇතැම්හු අගුල්මල් නම අසමින් පලා වලට නො වදිති. ගෙට වැදෑ දොරපියා-ලා අගුළු නො ගන්නි. පලා යා නො හෙන්නානු පිටි පෑ සිටුති....."

දරුණු අපරාධකරුවකු සම්බන්ධයෙන් සාමාන්‍ය ජන විඥානයට මුල් බැස ගත් සමාජ භීතිකාවක් හැති කර දැමීම ලෙහෙසි පහසු කටයුත්තක් නො වේ. ඒ නිසා ම අගුල්මල් තෙරුන් වඩිනු දකින ජනයා පෙර සේ ම තිස් ලූ ලූ අත පලා දුවති. දුටු සැනින් බියෙන් වෙවුලන්නට පටන් ගනිති. සැඟවී සිටි කැට මුගුරුවලින් පහර දෙති. අගුල්මල් සොර අතින් මිය ගිය තම නෑසියන් පිළිබඳ වේදනාවන් එම ගම් වැසියන්ගේ සිත්වලින් එක දවසකින් නැසී යා ද ? එක්තරා ආකාරයෙකින් මෙම තත්ත්වය ද ඔවුන්ගේ ජන ජීවිතය සාමාන්‍ය තත්ත්වයට පත් වීමට සැලකිය යුතු කාලයක් ගත වූ බවට කදිම නිදසුනකි.

මේ අයුරින් බලන කල අංශුලිමාල චරිතයෙන් සංකේතවත් වන දරුණු අපරාධකරුවන්ගේ ක්‍රියා කලාපය මඟින් සාමාන්‍ය ජන ජීවිතය අඩාළ කරවන්නට හේතු වන බව ඉහත සඳහන් කරුණු මඟින් පෙන්නා දිය හැකි ය.

සැකසුම:- ලිහිරු දරණකුඹුර

(2016.12.30)